

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ (ՁԵՎ 5)

Հաշվետու ժամանակաշրջան՝ 2015թ. առաջին եռամսյակ

Ծանոթագրություն 1. «Կորպորատիվ տեղեկատվություն»

«ՍԻԼ ԻՆՇՈՒՐԱՆՍ» ԱՓԲԸ, մշտական գտնվելու և գրանցման հասցե՝ ՀՀ, ք. Երևան, Արամի 3 և 5, հեռախոս՝ (060) 54-00-00, e-mail: silinsurance@netsys.am, [URL:www.silinsurance.am](http://www.silinsurance.am):

Ծանոթագրություն 2. «Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման հիմքեր»

1. Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՍ), որոնք հաստատվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտների Խորհրդի (ՀՀՄՍԽ) կողմից և Սեկնաբանությունների՝ հաստատված ֆինանսական Հաշվետվությունների Սեկնաբանությունների Միջազգային Կոմիտեի կողմից (ՖՀՄՍԿ):

2. Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով, իսկ ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները՝ պատմական արժեքով [բացառությամբ շինությունների, որոնք ներկայացվում են վերագնահատված գումարով]:

3. Ընկերության գործառնական արժույթը դա այն հիմնական տնտեսական միջավայրի արժույթն է, որտեղ գործում է Ընկերությունը: Ընկերության գործառնական և ներկայացման արժույթ է հանդիսանում Հայաստանի Հանրապետության դրամը (այսուհետ՝ ՀՀ դրամ), քանի որ այս արժույթն է լավագույն կերպով արտացոլում ֆինանսական հաշվետվությունների հիմքում ընկած իրադարձությունների և Ընկերության գործարքների տնտեսական բովանդակությունը: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: ՀՀ սահմաններից դուրս դրամը ազատ փոխարկելի չէ:

4. Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվել են՝ ընթացիկ տարում ներկայացման փոփոխությունների հետ համադրելիությունն ապահովելու նպատակով:

Ծանոթագրություն 3. «Հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունների ամփոփում»

Ներկայացվող հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ընթացքում: Հաշվապահական քաղաքականությունը կիրառվել է հետևողականորեն:

3.1 Ապահովագրության պայմանագրեր

Ապահովագրության պայմանագիր է համարվում այն պայմանագիրը, համաձայն որի կողմերից մեկը (ապահովագրողը) պայմանագրի մյուս կողմից (ապահովադրից) իր վրա է վերցնում նշանակալի ապահովագրական ռիսկ՝ համաձայնվելով հատուցել ապահովադրին, եթե սահմանված անորոշ ապագա դեպքը (ապահովագրական պատահար) բացասաբար ազդի ապահովադրի վրա:

Պայմանագիրը, որը բավարարում է ապահովագրության պայմանագրի սահմանմանը, մնում է որպես ապահովագրության պայմանագիր մինչ իր ժամկետի վերջը, նույնիսկ եթե ապահովագրության ռիսկը զգալիորեն կրճատվում է այդ ժամանակաշրջանի համար, մինչև բոլոր իրավունքները և պարտականությունները մարվում են, կամ դրանց գործողության ժամկետը լրանում է:

Ճանաչում և չափում

Համախառն ապահովագրավճարներ

Համախառն ապահովագրավճարներն ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր ստացվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են վկայագրի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ

Չվաստակած ապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված ապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է, որպես չվաստակված ապահովագրավճարների պահուստ:

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ

Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարները ընդգրկում են պայմանագրով նախատեսված ծածկույթի ամբողջ ժամանակաշրջանի համար ընդհանուր վճարվելիք ապահովագրավճարները և ճանաչվում են վկայագրի ուժի մեջ մտնելու օրվանից:

Չվաստակած վերաապահովագրավճարները տարվա ընթացքում գրանցված վերաապահովագրավճարների այն մասն են, որոնք վերաբերվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո ռիսկային ժամանակաշրջաններին: Հետագա ժամանակաշրջաններին վերագրվող համամասնությունը հետաձգվում է, որպես չվաստակված ապահովագրավճարների համախառն պահուստում վերաապահովագրողների մասի փոփոխություն:

Տեղի ունեցած պահանջներ

Տեղի ունեցած պահանջները բաղկացած են ապահովադիրներին վճարված հատուցումներից, ապահովագրության պայմանագրերից բխող պարտավորությունների զնահատականների փոփոխություններից, կարգավորման ներքին և արտաքին ծախսերից, հանած՝ գույքի փրկումից և սուբրոգացիայից վերականգնումները: Պահանջները ճանաչվում են դրանց ներկայացման պահին:

Տեղի ունեցած պահանջներում վերաապահովագրողների մասը

Վերաապահովագրության պահանջները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ դրանց գծով համախառն ապահովագրական պահանջը ճանաչվում է համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն:

Վերաապահովագրության միջնորդավճարից եկամուտ

Ստացված կամ ստացվելիք վերաապահովագրության միջնորդավճարները, որոնք չեն պահանջում ընկերությունից հավելյալ ծառայությունների մատուցում, ընկերության կողմից ճանաչվում են որպես եկամուտ համապատասխան վկայագրերի ուժի մեջ մտնելու կամ վերակնքման պահին: Այնուամենայնիվ, եթե հավանական է, որ ընկերությունից կպահանջվի հետագա ծառայությունների մատուցում, ապա միջնորդավճարը, կամ դրա մի մասը, հետաձգվում է և ճանաչվում որպես եկամուտ այն ժամանակաշրջանի համար, որի ընթացքում մատուցվում են ծառայություններ:

Ձեռքբերման ծախսեր

Ընդհանուր ապահովագրության պայմանագրերի ձեռքբերման ծախսերը ճանաչվում են այն ժամանակաշրջանի համար, երբ դրանք տեղի են ունեցել: Ձեռքբերման ծախսերն ընդգրկում են ուղղակի ծախսեր, ինչպիսիք են օրինակ միջնորդավճարները և բժշկական վճարները: Ձեռքբերման ծախսերի մի մասը հետաձգվում է հետագա հաշվապահական ժամանակաշրջանների համար այդ հետագա ժամանակաշրջաններ հետաձգված

ապահովագրավճարներին համապատասխանելու համար: Ձեռքբերման ծախսերի հետաձգումը հաշվարկվում է կիրառելով չվաստակած ապահովագրավճարների և գրանցված ապահովագրավճարների հարաբերակցությունը:

Ապահովագրության պարտավորություններ

Ապահովագրության պարտավորությունները ճանաչվում են այն ժամանակ, երբ պայմանագրերը ուժի մեջ են մտնում և ապահովագրավճարները գանձվում են: Այս պարտավորությունները հայտնի են որպես չկարգավորված պահանջների պահուստ, որը հիմնված է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ տեղի ունեցած, բայց դեռևս չվճարված պահանջների գծով գնահատված վերջնական ծախսումների վրա, անկախ նրանից ներկայացված են, թե՛ ոչ, ինչպես նաև համապատասխան պահանջների գծով կարգավորման ծախսերի վրա, հանած ակնկալվող սուբորոգացիոն և այլ վերականգնումները: Որոշ պահանջների ժանուցման կամ կարգավորման առումով կարող են լինեն հետաձգումներ, հետևաբար այս պահանջների վերջնական արժեքը չի կարող հստակորեն որոշվել հաշվետու ամսաթվի դրությամբ:

Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստը իրենից ներկայացնում է ապահովագրավճարների այն մասը, որը ակնկալվում է ստացվել հետագա ժամանակաշրջանների ընթացքում: Սովորաբար պահուստը նվազեցվում է պայմանագրի ժամկետի ընթացքում և ճանաչվում է որպես ապահովագրավճարներից եկամուտ:

Վերաապահովագրություն

Ընկերությունը փոխանցում է ապահովագրական ռիսկը իր սովորական գործունեության ընթացքում՝ բոլոր դասերի գծով: Վերաապահովագրության գծով ակտիվները ներկայացնում են վերաապահովագրող ընկերություններից ստացվելիք գումարները:

Վերաապահովագրության գծով ակտիվները վերանայվում են արժեզրկման համար յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կամ ավելի հաճախ, երբ հաշվետու տարվա ընթացքում առաջանում է արժեզրկման հայտանիշ: Արժեզրկումն առաջանում է այն ժամանակ, երբ կա օբյեկտիվ վկայություն, որ վերաապահովագրության գծով ակտիվի ճանաչումից հետո Ընկերությունը կարող է չստանալ բոլոր ստացվելիք գումարները, որոնք պետք է վճարվեն համապատասխան պայմանագրի պայմանների համաձայն և այդ իրադարձությունն ունի արժանահավատորեն չափելի ազդեցություն այն գումարների վրա, որ Ընկերությունը ստանալու է վերաապահովագրողից: Արժեզրկման կորուստը ճանաչվում է համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վերաապահովագրության գծով պարտավորություններ են հանդիսանում վերաապահովագրող ընկերություններին վճարվելիք գումարները: Վճարվելիք գումարները գնահատվում են համապատասխան վերաապահովագրության պայմանագրերի համաձայն:

3.2 Արտարժույթի փոխարկում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվների և պարտավորությունների փոխարկումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հոդվածում, մինչդեռ ոչ առևտրային ակտիվների փոխարկումից գոյացող օգուտը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության այլ եկամուտ կամ այլ ծախս հոդվածում: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները փոխարկվում են գործառնական արժույթով կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ գործող փոխարժեքը:

Պատմական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են գործարքի օրվա փոխարժեքով: Իրական արժեքով հաշվառվող ոչ դրամային արտարժույթային հոդվածները վերահաշվարկվում են իրական արժեքի որոշման օրվա փոխարժեքով: Ոչ դրամային հոդվածների, ինչպիսին են ֆինանսական արդյունքներով

ճշգրտվող՝ իրական արժեքով պահվող բաժնետոմսերը, փոխարժեքային տարբերությունները, ներկայացվում են որպես իրական արժեքի փոփոխությունից շահույթի կամ վնասի մաս: Ոչ դրամային հողվածների փոխարժեքային տարբերությունները, ինչպես օրինակ՝ վաճառքի համար մատչելի դասակարգված բաժնետոմսերը, ընդգրկվում են կապիտալի վաճառքի համար մատչելի ներդրումների գծով վերագնահատման պահուստում:

Յուրաքանչյուր գործառնության պայմանագրով նախատեսված փոխարժեքի և տվյալ գործառնության օրվա գործող փոխարժեքի տարբերությունից առաջացող օգուտը կամ վնասը հաշվառվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվության զուտ առևտրային եկամուտ հողվածի արտարժույթի առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ տողում:

Ընկերության կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	31 մարտ 2015	31 դեկտեմբեր 2014
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	471.13	474.97
ՀՀ դրամ/1 եվրո	505.29	577.47

3.3 Հարկում

Շահույթի գծով հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Շահութահարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկը տարվա համար հարկվող եկամուտից վճարվելիք հարկն է՝ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին գործող հարկային դրույքներով, ինչպես նաև նախորդ տարիների համար վճարված հարկերի ճշգրտումները:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են հաշվապահական հաշվեկշռի պարտավորությունների մեթոդի համաձայն, որը հաշվի է առնում բոլոր ժամանակային տարբերությունները, որոնք առաջանում են ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային գումարների և հարկային նպատակներով հաշվարկվող գումարների միջև, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ տարբերություններն առաջացել են գուղվիլի նախնական ճանաչման ժամանակ կամ կազմակերպությունների միավորում չհանդիսացող գործառնություններից առաջացող ակտիվների կամ պարտավորությունների դեպքում և ինչը առաջացման պահին չի ազդում ոչ հաշվապահական, և ոչ էլ հարկման նպատակով հաշվարկվող շահույթի վրա:

Հետաձգված հարկային ակտիվ ճանաչվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ ապագայում առկա կլինի հարկման ենթակա շահույթ, որի հաշվին կարող են օգտագործվել ժամանակավոր տարբերությունները: Հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվարկվում են այն հարկային դրույքով, որը ենթադրվում է, որ կգործի ակտիվների իրացման և պարտավորությունների մարման ժամանակ՝ հիմնվելով տվյալ ժամանակաշրջանի կամ հաշվետու ժամանակաշրջանի փաստացի գործող դրույքների վրա:

3.4 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ընդգրկում են կանխիկ դրամ և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջներ, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարծ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

3.5 Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Ընկերությունն օգտագործում է բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

3.6 Ֆինանսական գործիքներ

Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են իրական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների:

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով:

Ընկերության կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. դեբիտորական պարտքեր, ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ և վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ: Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Ընկերության ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները:

Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները: Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին:

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները ֆինանսական ակտիվներ են Ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով և ֆիքսված մարման ժամկետով ներդրումները դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Ընկերությունը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը: Եթե Ընկերության կողմից իրականացվում է մարման ժամկետին ոչ մոտ ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի: Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ներդրումներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Ընկերությունը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով, և

որոնք կարող են վաճառվել իրացվելիության կարիքների բավարարման համար, ինչպես նաև տոկոսադրույքներում, փոխարժեքներում կամ բաժնետոմսերի գներում փոփոխությունների դեպքում: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով: Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերաձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ ընկերությունը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները:

Ակտիվ ֆինանսական շուկաներում գործող ֆինանսական ակտիվի իրական արժեքը հաշվետու ամսաթվին բորսայի փակման պահին այդ ակտիվի գծով գնանշվող գինն է: Եթե գնանշված շուկայական գինը առկա չէ, ապա գործիքի իրական արժեքը որոշվում է գնային մոդելների կամ զեղչված դրամական հոսքերի տեխնիկայի միջոցով: Հակառակ դեպքում ներդրումները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով արժեզրկումից կորուստները:

3.7 Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով ընկերությունը իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին՝ որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել:

Ընկերությունը սկզբից գնահատում է արժեզրկման օբյեկտիվ պայմանների գոյությունը անհատական գնահատման արդյունքում այն ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն: Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով: Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում:

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով զեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն: Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում: Եթե հետագա ժամանակաշրջանում, արժեզրկումից կորուստը նվազում է և այդ նվազեցումը կարող է օբյեկտիվորեն կապվել արժեզրկումի ճանաչումից հետո առաջացող որևէ

իրադարձության հետ, ապա նախկինում ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է: Արժեզրկումից կորստի որևէ հետագա հակադարձում ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում, այն դեպքում, երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը գերազանցում է հակադարձման ամսաթվով իր հակադարձված արժեքին:

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, կապիտալից վերածնակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

3.8 Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների ապաճանաչում

Ֆինանսական ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

- վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,
- Ընկերությունը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,
- և Ընկերությունը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի և փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանգեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

3.9 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները ներկայացված են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ: Երբ ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը ավելի մեծ է նրա գնահատված փոխհատուցվող գումարից ոչ ժամանակավոր հանգամանքների պատճառով, այն անմիջապես նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող գումարը: Հողը հաշվառվում է սկզբնական արժեքով և ունի անսահմանափակ օգտակար ծառայության ժամկետ և, հետևաբար, չի ամորտիզացվում:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում, կիրառելով հետևյալ տարեկան դրույթաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	50	2
Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, գույք գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), մոդեմներ, ցանցային սարքեր	3	33.3
Մինչև 50 հազար դրամ արժեքով հիմնական միջոցներ 1	1	

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով վարձակալման ժամկետի և հիմնական միջոցների և դրանց օգտակար ծառայության ժամկետներից նվազագույնով: Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս՝ դրանց կատարման պահին: Կապիտալ բնույթի նորոգման ծախսումները ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Այս ծախսումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի իրացումից առաջացած օգուտ կամ վնասը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և հաշվառվում է զործառնական շահույթում:

Հողը և շինությունները արժեզրկվում են կանոնավոր կերպով մոտավորապես 3-5 տարի հետո: Վերագնահատման հաճախականությունը կախված է արժեզրկված ակտիվների իրական արժեքում փոփոխություններից: Այն դեպքում, երբ նշանակալի շեղում կա արժեզրկված ակտիվների իրական արժեքի և նրանց մնացորդային արժեքների միջև, ապա հետագա վերագնահատում է անցկացվում: Վերագնահատումը կատարվում է հիմնական միջոցների ողջ դասի համար:

Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի աճը արտացոլվում է կապիտալում՝ հիմնական միջոցների վերագնահատման պահուստում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է ֆինանսական արդյունքներում տվյալ ակտիվի գծով նախկինում ճանաչված վերագնահատումից վնասը. այս դեպքում վերագնահատումից աճը նույնպես ճանաչվում է

Ֆինանսական արդյունքներում: Վերագնահատման արդյունքում ակտիվի արժեքի նվազումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքներում, բացի այն դեպքերից, երբ այն փոխհատուցում է նախկինում տվյալ ակտիվի գծով կապիտալում ճանաչված վերագնահատումից աճը: Վերագնահատված գումարով հաշվառվող հիմնական միջոցների իրացման դեպքում, իրացված հիմնական միջոցների համապատասխան դասի վերագնահատման պահուստում վերագրված գումարը փոխանցվում է չբաշխված շահույթին:

3.10 Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները բաղկացած են համակարգչային ծրագրերից, արտոնագրերից և այլն: Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնապես ճանաչվում են ինքնարժեքով: Նախնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ նվազեցնելով կուտակված ամորտիզացիան կամ արժեզրկումից կորուստները: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայությունների ժամկետները կարող են լինել որոշակի կամ անորոշ: Որոշակի օգտակար ծառայությունների ժամկետներ ունեցող ոչ նյութական ակտիվներն ամորտիզացվում են գծային հիմունքով օգտակար ծառայության ընթացքում: Ամորտիզացիայի հաշվառման մեթոդները և ժամկետները վերանայվում են յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջում:

Համակարգչային ծրագրերի ընթացիկ սպասարկման ծախսերը հաշվառվում են որպես ծախս դրանց կատարման ժամանակ: (Համակարգչային ծրագրերի մշակման գծով ծախսերը (օրինակ դիզայն և նոր կամ նորացված ծրագրի թեստավորում) ճանաչվում են որպես ոչ նյութական ակտիվներ, երբ Ընկերությունը կարողանում է ցուցադրել ոչ նյութական ակտիվի ստեղծման տեխնիկական հնարավորությունն այնպես, որ այն հնարավոր լինի վաճառքի կամ օգտագործման, իր մտադրությունը ստեղծելու ոչ նյութական ակտիվ և այն օգտագործելու կամ վաճառելու, իր ունակությունը օգտագործելու կամ վաճառելու ոչ նյութական ակտիվը, այն, թե ինչպես է ոչ նյութական ակտիվը ստեղծելու հնարավոր տնտեսական օգուտներ, աշխատանքներն ավարտելու բավարար միջոցների առկայություն և դրանց հստակ գնահատում: Ծրագրային ապահովման գծով այլ ծախսերը ճանաչվում են դրանց ծագման պահին:

3.11 Ներդրումային գույք

Ընկերությունը սուբրոգացիոն կարգով իր սեփականությանը անցած հողը վերադասակարգել է որպես ներդրումային գույք, որի չափման համար կիրառում է ինքնարժեքի մոդելը: Այն պահվում է հիմնականում գների տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով:

3.12 Պահուստներ

Պահուստը ճանաչվում է, երբ Ընկերությունն ունի ներկա իրավական կամ կառուցողական պարտականություն՝ որպես անցյալ դեպքերի արդյունք, և հավանական է, որ այդ պարտականությունը մարելու նպատակով կպահանջվի տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսք, և պարտականության գումարը հնարավոր է արժանահավատորեն գնահատել:

3.13 Բաժնետիրական կապիտալ

Բաժնետիրական կապիտալ

Սովորական բաժնետոմսերը և չմարվող արտոնյալ բաժնետոմսերը դասակարգվում են որպես կապիտալ: Երբ թողարկման արդյունքում ստացված գումարների իրական արժեքը գերազանցում է բաժնետոմսերի անվանական արժեքը, տարբերությունը հաշվառվում է որպես հավելավճար:

Գնված սեփական բաժնետոմսեր

Երբ ԸՆկերությունը գնում է ԸՆկերության բաժնետոմսերը, սեփական կապիտալը նվազեցվում է վճարված գումարի չափով, ներառյալ գործառնությանը բնորոշ բոլոր ծախսերը՝ նվազեցված հարկերով, մինչև գործարքի չեղյալ համարվելը կամ վերաթողարկումը: Երբ գնված բաժնետոմսերը վաճառվում են երրորդ կողմին կամ վերաթողարկվում են, ստացված գումարները ներառվում են կապիտալում: Գնված բաժնետոմսերը հաշվառվում են միջին կշռված արժեքով:

Շահաբաժիններ

Հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով շահաբաժինները դուրս են գրվում կապիտալից և ճանաչվում են որպես պարտավորություն, միայն երբ դրանք հաստատվում են հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվով կամ մինչև այդ: Մինչև հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթիվը հայտարարված կամ հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բայց մինչև ֆինանսական հաշվետվությունների հրապարակման ամսաթիվը հայտարարված կամ հաստատված շահաբաժինները բացահայտվում են:

Ծանոթագրություն 4. «Զուտ ապահովագրավճարներ»

Ապահովագրության դասեր, որոնց գծով ԸՆկերությունը հավաքագրել է ապահովագրավճար	Համախառն ապահովագրավճարներ		Վերաապահովագրողներին փոխանցված ապահովագրավճարներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	18 945	16 996	(2 298)	(2 315)
Առողջության ապահովագրություն	402 483	152 566		
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	101 680	100 785	(33 004)	(31 668)
Փոխադրվող գույքի բեռների ապահովագրություն	6 554	8 547	(2 536)	(4 118)
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	34 825	61 710	(12 643)	(29 153)
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն	2 819	1 737	(1 476)	(1 126)
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	37 087	3 632	(32 082)	(4 554)
Ֆինանսական վնասների ապահովագրություն	0	608	0	(1 499)

Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	743 857	846 779		
Աջակցության ապահովագրություն	7 896	6 811		
Ընդամենը	1 356 146	1 200 171	(84 039)	(74 433)

Դադարեցված պայմանագրերի գծով վերադարձված գումարներ ըստ դասերի	Դադարեցումից վերադարձված գումարներ		Դադարեցումից վերաապահովագրավճարի վերադարձ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(174)	(247)	5	106
Առողջության ապահովագրություն	(9 114)	(2 437)		
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(1 945)	(2 157)	463	1 560
Փոխադրվող գույքի բեռների ապահովագրություն				
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	(536)	(61)	2 595	164
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն				12
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	(14 035)	(18 703)		
Աջակցության ապահովագրություն	(85)	(88)		
Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(700)		590	
Ընդամենը	(26 589)	(23 693)	3 653	1 842

--	--	--	--	--

	Զուտ ապահովագրավճար		Զուտ վերաապահովագրավճար	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ընդամենը	1 329 557	1 176 478	(80 386)	(72 591)

Ծանոթագրություն 5. «Ներդրումային եկամուտ»

Ներդրումային եկամտի աղբյուրը	Ներդրումային եկամտի մեծություն	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ժամկետային ավանդ	43 121	34 949
Պետական պարտատոմս	4 160	4 161
Ընդամենը	47 281	39 110

Ծանոթագրություն 6. «Զուտ հատուցումներ»

Ապահովագրության դասեր, որոնց գծով ընկերությունը վճարել է հատուցումներ	Համախառն հատուցումներ		Վերաապահովագրողներից ստացված հատուցումներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	(3 060)			
Առողջության ապահովագրություն	(118 967)	(91 522)		
Ցանաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	(44 136)	(71 128)	20 289	34 528
Փոխադրվող գույքի բեռների ապահովագրություն	(1 717)	(62)	1 373	
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	(700)	(400)	598	217
Ցանաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության ապահովագրություն				

Ընդհանուր պատասխանատվության ապահովագրություն	(2 085)	(44 886)	1 266	32 881
Աջակցության ապահովագրություն	(80)	(34)		
Ցամաքային ավտոտրանսպորտային միջոցների օգտագործումից բխող պատասխանատվության պարտադիր ապահովագրություն	(236 999)	(276 286)		
Ընդամենը	(407 744)	(484 318)	23 526	67 626

	Կարգավորման ծախսեր		Կարգավորման ծախսերում վերաապահովագրողի մասնաբաժինը	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Կարգավորման ծախսեր	(1 374)	(872)		
Սուբրոզացիա	22 434	8136		

	Զուտ հատուցումներ		Զուտ վերապահատուցումներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ընդամենը	(386 684)	(477 054)	23 526	67 626

Տեխնիկական պահուստներ	Համախառն փոփոխություններ տեխնիկական պահուստներում		Համախառն փոփոխություններ տեխնիկական պահուստներում՝ վերաապահովագրողի մասնաբաժնում	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ	(568 736)	(485 179)	27 146	22 141
Ներկայացված, սակայն դեռևս չկարգավորված պահանջների պահուստ	18 173	(2 623)	(1 657)	(651)
Տեղի ունեցած, սակայն դեռևս չներկայացված	4 721	(11 574)	(2 288)	1 996

պահանջների պահուստ				
Ընդամենը	(545 842)	(499 376)	23 201	23 486

Ծանոթագրություն 7. «Համախառն փոփոխություններ տեխնիկական պահուստներում և տեխնիկական պահուստներում՝ վերաապահովագրողի մասնաբաժնում»

Ծանոթագրություն. 8 «Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր»

Այլ գործառնական և վարչական ծախսի աղբյուր	Այլ գործառնական և վարչական ծախսի մեծությունը	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Միջնորդավճարների գծով ծախսեր	(81 155)	(66 169)
Մաշվածություն և ամորտիզացիա	(9 809)	(8 957)
Վարկային կորուստների արժեզրկման ծախս	(27 202)	3 194
Այլ գործառնական և վարչական ծախսեր, ա/թ	(242 031)	(229 583)
Անձնակազմի գծով ծախսեր	(119 461)	(121 447)
Սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	(7 669)	(7 203)
Փոխադրամիջոցների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	(9 717)	(7 745)
Գրասենյակային ծախսեր	(2 196)	(1 358)
Անվտանգության ապահովման ծախսեր	(1 003)	(870)
Աուդիտի և այլ խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	(600)	(600)
Կապի և հաղորդակցության միջոցների գծով ծախսեր	(6 808)	(6761)
Չփոխհատուցվող հարկեր, տուրքեր	(4 828)	(2 576)
Բանկային ծառայությունների գծով ծախսեր	(211)	(230)
Այլ կառավարչական ծախսեր	(12 934)	(21 217)
Գովազդի գծով ծախսեր	(10 922)	(3 752)
Հասարակական կապերի գծով այլ ծախսեր	(13 126)	(2 883)
Սոցիալական ապահովագրության գծով ծախսեր		
Հիմնական միջոցների վարձակալության գծով ծախսեր	(42 826)	(30 550)

Բյուրոյի նկատմամբ պարբերական վճարների գծով ծախսեր	(7 395)	(13 878)
Տուգանքների և տույժերի գծով ծախսեր	(23)	(3)
Տոկոսային ծախսեր վարկերի գծով		(1 416)
Այլ գործառնական ծախսեր	(2 312)	(7094)

Ծանոթագրություն 09. «Ձեռքբերման ծախսումներ» գործակալների գծով

Ծանոթագրություն 09. «Ձեռքբերման ծախսումներ» բրոքերների գծով

Ծանոթագրություն 11 . «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ»

Ընկերության հաշվեկշռում առկա միակ ոչ նյութական ակտիվ ճանաչված համակարգչային ծրագիրը ամորտիզացվում է տասը տարի ժամկետով, գծային մեթոդով:

	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ. գծով կասյիտալ ներդ.	Ընդամենը	ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեք հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում
Սկզբնական արժեք	-----	----- --	-----	-----	-----	-----	Կուտակված ամորտիզացիա հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբին	4000	5850				9850	ճանաչված ամորտիզացիա հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում
Ավելացում		2 861				2861	Հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբում
Օտարում							Հաշվեկշռային արժեքը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում
Արժեզրկում							
Վերագնահատում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջին	4 000	8 711				12 711	
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	4 000	8 711				12 711	
Ավելացում							

Օտարում							
Վերազնահատում*							
Արժեզրկում							
Վերազնահատումից մաշվածությամբ և ճշգրտում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	4000	8711				12711	
Կուտակված մաշվածություն	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբին	1995	770				2765	
Ավելացում	100	210				310	
Օտարում							
Արժեզրկում							
Վերազնահատում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջին	2095	980				3075	
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	2095	980				3075	
Ավելացում	99	218				317	
Օտարում							
Վերազնահատումից մաշվածությամբ և ճշգրտում							
Արժեզրկում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	2194	1198				3392	
Չուտ հաշվեկշռային արժեք	-----	-----	-----	-----	-----	-----	
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	1806	7513				9319	
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	1905	7731				9636	

«Հիմնական միջոցներ»

	Շենքեր	Համակարգչային և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմն. միջոց. գծով կապիտալներդ.	Վարձ. հիմն. միջոց. գծով կապիտալներդ.	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբին	431180	70937	99767	92454			694338
Ավելացում	2291	3988	430	2005			8714
Օտարում			6486				6486
Արժեզրկում							
Վերագնահատում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջին	433471	74925	93711	94459			696566
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի սկզբին	433473	74925	93711	94459			696566
Ավելացում		1714		652			2366
Օտարում							
Վերագնահատում *							
Արժեզրկում							
Վերագնահատում ից մաշվածության ճշգրտում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	433473	76639	93711	95111			698935
Կուտակված մաշվածություն							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբին	118861	48116	33360	39216			239553
Ավելացում	1792	2589	2630	2492			9503
Օտարում			3908				3908
Արժեզրկում							
Վերագնահատում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջին	120653	50705	32082	41708			245148
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի	120653	50705	32082	41708			245148

ի սկզբին							
Ավելացում	1790	2688	2514	2501			9493
Օտարում							
Վերագնահատում ից մաշվածության ճշգրտում							
Արժեզրկում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջան ի վերջին	122443	53393	34596	44209			254641
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջան ի վերջին	311030	23246	59115	50902			444293
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան ի վերջին	312818	24222	61630	52752			451422

Ծանոթագրություն 12. «Ներդրումային գույք»

1. Ընկերությունը ներդրումային գույքի չափման համար կիրառում է ինքնարժեքի մոդելը:

2.1 386 հազար դրամ արժեքով ներդրումային գույք հանդիսացող հողը վարձակալության տրված չէ, այն պահվում է հիմնականում գների տատանումներից շահույթ ստանալու նպատակով:

3. Հողի հետ կապված գործառնական ծախսեր հաշվետու ժամանակաշրջանում ընկերությունը չի կատարել:

Ծանոթագրություն 13.. «Ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքներ»

Ֆինանսական ակտիվների կատեգորիաներ/ փոխառություններ և դեբիտորական պարտքեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	
	Հաշվեկշռային արժեք	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան Հաշվեկշռային արժեք
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ/ժամկետային ավանդներ/	1 319 504	1 294 667
Կանխավճար շահութահարկի զծով	42 252	42 252

Ֆիզիկական անձանց տրամադրված փոխառություններ	14 839	4 122
Այլ ակտիվներ , ա/թ	274 317	241 947
Կանխավճարներ ռեզիդենտ մատակարարներին	49 451	23 046
Առհաշիվ գումարներ	5 581	18 519
Հատուցումների գծով կանխավճարային գումարներ	120 668	124 737
Կանխավճարներ այլ հարկերի և տուրքերի գծով	7 578	7 571
Այլ դեբիտորական պարտքեր	75 674	52 285
Այլ ակտիվներ	13 000	13 000
Կանխավճարված աշխատարձ	2 370	2 872
Այլ ակտիվների գծով հատուկ պահուստ	(5)	(83)

Ֆինանսական ակտիվների կատեգորիաներ/ վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
	Հաշվեկշռային արժեք	Հաշվեկշռային արժեք
Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	51 028	133 329
ՀՀ պետական արժեթղթեր	81 857	
ՀՀ-ում Առևտրային կազմակերպության բաժնետոմսեր	35 000	35 000
Ընդամենը	167 885	168 329

Ծանոթագրություն 14. «Վերաապահովագրական ակտիվներ»

Վերաապահովագրական ակտիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ	100 800	73 654
Ներկայացված, սակայն դեռևս չկարգավորված պահանջների պահուստ	12 145	13 802
Տեղի ունեցած, սակայն դեռևս չներկայացված պահանջների պահուստ	5 224	7 512
Ընդամենը	118 169	94 968

Ծանոթագրություն 15. «Չետածգված հարկ»

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետածգված հարկ 31.03.2015թ. դրությամբ	
Հարկային վնաս	43 789
Չետածգված եկամուտներ	992
Այլ պարտավորություններ	5 995
Հիմնական միջոցներ	2 334
Ապահովագրության պայմանագրերի գծով պարտավորություններ	6 237
Այլ ակտիվներ	13 310
Ապահովագրության գծով կրեդիտորական պարտքեր	568

Ընդամենը հետածգված հարկային ակտիվ **73 225**

Հիմնական միջոցներ	(12 048)
Վաճառքի համար նատչելի ներդրումներ	(555)
Այլ ակտիվներ	(2 663)
Ֆին. կազմակերպ. նկատմամբ պահանջներ	(2 408)
Դրամական միջոցներ և ալ համարժեքներ	(159)
Ապահովագրական պահուստներ	(5 007)
Վերաապահովագրական ակտիվներ	(783)
Այլ պահուստներ	(1 114)
Չետածգված ծեռքերման ծախսեր	(4 305)

Ընդամենը հետածգված հարկային պարտավորություն **(29 042)–**

Զուտ հետածգված հարկային ակտիվ **44 183**

Ծանոթագրություն 16. «Ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ»

	Ապահովագրության գծով ստացվելիք գումարներ	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ապահովադիրներից	741 859	547 877
Վերաապահովագրողներից	25 646	44 531
Ապահովագրական բրոքերներից և պարտագրողներից	285	285
Սուբրոգացիայի գծով	37 537	30 563
Ոչ ստանդարտ դասակարգված ապահովագրության գծով	(51 034)	(54 206)

ստացվելիք գումարների հատուկ պահուստ		
Ընդամենը	754 293	569 050

Ծանոթագրություն 17. «Ստացվելիք տոկոսներ»

Ծանոթագրություն 18. «Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ»

Դրամական միջոցների աղբյուրը	Դրամական միջոցների մեծությունը	
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Դրամարկղ	45 087	50 129
Բանկային հաշիվներ	94 159	30 287
Ընդամենը	139 246	80 416

Ծանոթագրություն 19. «Վերաապահովագրության միջնորդավճարների գծով զուտ եկամուտ»

31.12.14թ.դրությամբ հետաձգված եկամուտ միջնորդավճարների գծով- 4 418

Միջնորդավճարների հաշվեգրում հաշվետու ժամանակաշրջանում - 4 457

Միջնորդավճարների ճանաչում հաշվետու ժամանակաշրջանում – 3 550

31.03.15թ.դրությամբ միջնորդավճարների հետաձգում- 5 325

Ծանոթագրություն 20. «Ապահովագրական պայմանագրերի հետ կապված պարտավորություններ»

Ապահովագրական պայմանագրերի հետ կապված պարտավորության աղբյուր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Չվաստակած ապահովագրավճարների պահուստ	1 650 346	1 081 612
Ներկայացված, սակայն դեռևս չկարգավորված պահանջների պահուստ	128 007	146 181
Տեղի ունեցած, սակայն դեռևս չներկայացված պահանջների պահուստ	85 294	90 015
Ընդամենը	1 863 647	1 317 808

Ծանոթագրություն 21. «Կրեդիտորական պարտավորություններ ապահովագրության գծով»

Կրեդիտորական պարտավորություններ ըստ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան

ապահովագրության դասերի/ հատուցումների գծով		
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	5 733	6 593
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	70	70
Առողջության ապահովագրություն	39 095	17 161
ԱՊՊԱ պայմանագրերի գծով	6 343	9 348
Փոխադրվող գույքի ապահովագրություն	599	599
Ընդհանուր պատասխանատվություն		
Ընդամենը	51 840	33 771

Կրեդիտորական պարտավորություններ ըստ ապահովագրության դասերի/ բրոքերային միջնորդավճարների գծով	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	860	792
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	295	201
Փոխադրվող գույքի ապահովագրություն	382	368
Դժբախտ պատահարներից ապահովագրություն	114	51
Ընդհանուր պատասխանատվություն	1 415	
Ընդամենը	3 066	1412

Կրեդիտորական պարտավորություններ ըստ ապահովագրության դասերի/ դադարեցումների գծով	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ցամաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	551	348
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	513	506
ԱՊՊԱ պայմանագրերի գծով	3 449	2 668
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	92	51
Աջակցության ապահովագրություն	23	
Առողջության ապահովագրություն	2 634	1 278
Ընդամենը	7 262	4 851

Կրեդիտորական պարտավորություններ ըստ ապահովագրության դասերի/վերաապահովագրավճարների գծով	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ցանաքային տրանսպորտի ապահովագրություն	37 213	32 307
Հրդեհից և բնական աղետներից ապահովագրություն	11 369	21 405
Դժբախտ պատահարների ապահովագրություն	1 256	3 033
Ընդհանուր պատասխանատվություն	25 643	1 426
Փոխադրվող գույքի ապահովագրություն	1 358	3 542
Ընդամենը	76 839	61 713

Ծանոթագրություն 22. «Այլ պարտավորություններ»

Այլ պարտավորության աղբյուր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Այլ պարտավորություններ, ա/թ	73 185	60 931
Կրեդիտորական պարտավորություններ կենսաթոշակային կուտակային վճարների գծով	233	443
Կրեդիտորական պարտավորություններ եկամտային հարկի գծով	15 468	15 456
Կրեդիտորական պարտավորություններ ԱԱՀ գծով		197
Կրեդիտորական պարտավորություններ գույքահարկի գծով	198	380
Կրեդիտորական պարտքեր ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	18	2467
Կրեդիտորական պարտավորություններ աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	8 397	
Կրեդիտորական պարտքեր արձակուրդային պահուստի գծով	10 857	12718
Արտաքին կրեդիտորական պարտավորություններ նատակարարներին	19 094	11 515

Կրեդիտորական պարտավորություններ Բյուրոյի նկատմամբ պարբերական վճարների գծով	7395	7 395
Կանխավճարներ ապահովագրության գծով	6 200	5 942
Հետաձգված եկամուտ միջնորդավճարների գծով	5 325	4 418

Ծանոթագրություն 23. «Կապիտալ»

ա) բաժնետոմսերի հայտարարված քանակ՝ 149.5 հազար հատ

բ) թողարկված և լրիվ վճարված բաժնետոմսերի քանակը՝ 149.5 հազար հատ

գ) յուրաքանչյուր բաժնետոմսի անվանական արժեքը կազմում է 10 հազար դրամ

դ) Այլ համապարփակ եկամուտ- 2014թ, հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ.

48 517 հազար դրամ – շենքի վերազնահատումից արժեքի աճ, որն արտացոլվել է այլ համապարփակ եկամտում

2. 5 906 հազար դրամ – վաճառքի համար մատչելի պարտատոմսերի դրական վերազնահատման պահուստ

զ) Այլ համապարփակ եկամուտ- 2015թ. հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ.

1. 48 227 հազար դրամ – շենքի վերազնահատումից արժեքի աճ, որն արտացոլվել է այլ համապարփակ եկամտում

2. 2 222 հազար դրամ – վաճառքի համար մատչելի պարտատոմսերի դրական վերազնահատման պահուստ

Ծանոթագրություն 24. «Պայմանական պարտավորություններ և ակտիվներ»

Ընկերությունը 31.03.15թ.դրությամբ ունի 313 000 հազար դրամի պայմանական պարտավորություն, որն իրենից ներկայացնում է ապահովագրական գործակալների անփութության հետևանքով առաջացող ապագա հնարավոր ռիսկերը, որոնք Ընկերությունը ստանձնել է համաձայն վերջիններիս հետ կնքված պայմանագրերի :

31.12.14թ.դրությամբ նույն ցուցանիշը կազմել է 300 000 հազար դրամ:

Ծանոթագրություն 25. «Արտահաշվեկշռային հոդվածներ»

0	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջան
Ապահովագրական գումարներ	802 881 342	775 867 618
Վերաապահովագրական գումարներ	62 446 648	65 482 637
Գրավադրված դրամական միջոցներ		6 000

Գործառնական վարձակալությամբ ստացված շենք եվ տրանսպորտային միջոցներ ա/թ	171 926	118 896
շենքեր	113 576	97 656
տրանսպորտային միջոցներ	58 350	21 240
Անհուսալի դուրս գրված ակտիվներ	125 271	120 842

Գործադիր տնօրեն՝

Ջայկ Բաղրամյան

Գլխավոր հաշվապահ՝

Լիլիթ Ջովհաննիսյան